

**„Przyjaciel Bydgoszczy”
Regionalna Odznaka Krajoznawczo-Turystyczna PTTK**

KANON

1. Architektura

a. obiekty sakralne

- katedra pw. św.św. Marcina i Mikołaja - Sanktuarium Matki Boskiej z Różą (ul. Farna 2)
- kościół pobernardyński pw. NMP Królowej Pokoju (ul. Bernardyńska 2)
- kościół Klarysek pw. Wniebowzięcia NMP (ul. Gdańska 2)
- kościół pw. Świętej Trójcy (ul. Świętej Trójcy 26)
- kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła (Plac Wolności)
- kościół pw. św. Andrzeja Boboli (Plac Kościeleckich)
- kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika (ul. Kapliczna 1)
- kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (Plac Piastowski)
- cerkiew prawosławna pw. św. Mikołaja (Nowy Rynek)
- synagoga w Fordonie (ul. Bydgoska 22)
- kościół pw. św. Mikołaja w Fordonie (przy Rynku w Fordonie)
- bazylika pw. św. Wincentego à Paulo (Aleje Ossolińskich 2)
- kościół pw. Polskich Braci Męczenników (ul. ks. Popiełuszki 3)
- kościół ewangelicko-augsburski (ul. Warszawska)

b. obiekty świeckie

- fragmenty średniowiecznych murów miejskich (ul. Pod Blankami)
- spichrze nad Brdą (ul. Grodzka 9-11)
- Biały Spichlerz (na Wyspie Młyńskiej)
- spichlerz Karczma Młyńska (Wyspa Młyńska)
- Czerwony Spichlerz (Wyspa Młyńska)
- Bydgoska Wenecja (nad Młynówką)
- ratusz bydgoski (dawne Kolegium Jezuickie)
- Biblioteka Publiczna (Stary Rynek)
- Sąd Rejonowy i Okręgowy (Wały Jagiellońskie)
- Pałacyk Lloyd - dawniej Żegluga Bydgoska (Rybi Rynek)
- Poczta Główna (ul. Jagiellońska 6)
- miejska hala targowa (ul. Podwale 5)
- „Stara Ochronka” (WOK - Plac Kościeleckich)
- gmach dawnej dyrekcji kolei (ul. Dworcowa 63)
- kamienice na Starym Rynku
- kamienice na ul. Cieszkowskiego
- kamienice na ul. Mickiewicza
- siedziba Radia PIK (ul. Gdańska 50)
- kamienica Poli Negri (ul. Zamoyskiego 8)
- hotel „Pod Orłem” (ul. Gdańska 14)
- Dom Towarowy - dawniej „Jedynak” (ul. Gdańska 15 u zbiegu z ul. Dworcową)
- kamienica eklektyczna z lat 1896-98 (u zbiegu ul. Gdańskiej/Plac Wolności 1)
- budynki UKW (Plac Weyssenhoffa/Aleje Ossolińskich)
- zabudowa na ul. Sielanka
- kamienice na ul. Długiej
- Filharmonia Pomorska (ul. Libelta 16)
- Opera Nowa (ul. Marszałka Focha 5)
- zabudowa Rynku w Fordonie
- Pałacyk Buchholza (ul. Garbary)

- Pałac Carla Blumwe (ul. Nakielska 53)

2. Zabytki techniki

- Stary Kanał Bydgoski ze śluzami
- Śluza Okole
- Śluza Miejska (ul. Marcinkowskiego)
- Jaz Farny między Młynówką a Brdą (nieopodal katedry)
- Jaz Ulgowy z 1920 r. (ul. Mennica na wysokości Zespołu Szkół nr 25)
- Młyny Rothera (na Wyspie Młyńskiej)
- most drogowo-kolejowy przez Wisłę w Fordonie
- Most Królowej Jadwigi z 1913 r. (ul. Królowej Jadwigi)
- neogotycka wieża ciśnień na Wzgórzu Dąbrowskiego
- Jaz Czersko Polskie
- most kolejowy nad Brdą i ul. Żeglarską
- mała elektrownia „Kujawska” (Wyspa Młyńska)
- zabudowa wodociągów w Lesie Gdańskim

3. Muzea

- Muzeum im. Leona Wyczółkowskiego:
 - a. spichrze nad Brdą (ul. Grodzka 9-11)
 - b. Biały Spichlerz (Wyspa Młyńska)
 - c. Czerwony Spichlerz (Wyspa Młyńska)
 - d. Dom Leona Wyczółkowskiego (ul. Mennica 7)
 - e. Exploseum DAG Fabrik (ul. Glinki)
- Muzeum Wojsk Lądowych (ul. Czerkaska 2)
- Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego (ul. Berwińskiego 4)
- Muzeum Oświaty (ul. M. Skłodowskiej-Curie 4)
- Muzeum Farmacji (ul. Gdańska 5)
- Izba Tradycji Bydgoskich Kolei Żelaznych (Dworzec PKP)
- Muzeum Kanału Bydgoskiego (ul. Nowogrodzka 3)
- Exploseum DAG Fabrik (ul. Glinki)
- Muzeum Sportu (ul. Gdańska - stadion Zawiszy)

4. Miejsca Pamięci Narodowej

- Pomnik Walki i Męczeństwa (Stary Rynek)
- Dolina Śmierci (Fordon)
- Cmentarz Bohaterów Bydgoszczy na Wzgórzu Wolności (ul. gen. Grzmota-Skotnickiego 2)
- Cmentarz Obozu Przejściowego w Smukale Dolnej
- pomnik ku czci pracowników PKP (ul. Dworcowa 63)
- Cmentarz Nowofarny - kwatera żołnierzy WP poległych w 1920 r.
- Grób Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego
- pomnik poległych i pomordowanych nauczycieli (ul. Artyleryjska 4)
- głaz z tablicą pamięci żołnierzy AK (ul. Markwarta)
- pomnik ofiar II wojny światowej w Fordonie
- tablica pamiątkowa obozu dla internowanych (ul. Gdańska)

5. Obiekty przyrodnicze

- Ogród Botaniczny (Myślęcinek)
- Myślęcinek - szklarnie z roślinami tropikalnymi
- Myślęcinek – ścieżka przyrodnicza dla niewidomych
- Ogród Botaniczny (UKW) (ul. Niemcewicza)

- Ogród Fauny Polskiej (Myślęcinek - ul. Gdańska 173)
- dąb „Bartek” (ul. Toruńska 302)
- „Dąb Napoleona” w Fordonie (ul. Rataja)
- głąz narzutowy „Wojciech” (ul. Rejewskiego)
- aleja 46 jarzębów szwedzkich (ul. Szymanowskiego)
- uroczysko „Zacisze” (Myślęcinek)
- Park im. Kazimierza Wielkiego
- Planty nad Kanałem Bydgoskim
- Park im. Władysława Jagiełły (ul. Jagiellońska)
- Park na Wzgórzu Dąbrowskiego
- Park im. Jana Kochanowskiego
- Park Ludowy im. Wincentego Witosa

6. Archeologia

- grodzisko wczesnośredniowieczne „Wyszogród”
- grodzisko kultury łużyckiej „Góra Zamkowa” (Zamczysko)

7. Pozostałe obiekty

a. pomniki bydgoskie

- pomnik Kazimierza Wielkiego (ul. Pod Blankami)
- pomnik Leona Barciszewskiego (Wełniany Rynek)
- pomnik Henryka Sienkiewicza (Park Jana Kochanowskiego)
- pomnik Andrzeja Szwalbego (przy Filharmonii Pomorskiej)
- „Ławeczka Mariana Rejewskiego” (u zbiegu ul. Gdańskiej i Śniadeckich)
- „Łuczniczka” (Park Kochanowskiego)
- „Przechodzący przez rzekę” (przy ul. Mostowej)
- „Trzy Gracje” (Stary Port)
- figura Chrystusa Króla (ul. Seminaryjna)
- figura św. Jana Nepomucena (obok katedry)

b. fontanny

- „Potop” (Park Kazimierza Wielkiego)
- „Dzieci bawiące się z gęsią” (Stary Rynek)

c. place miejskie

- Stary Rynek
- Rybi Rynek
- Zbożowy Rynek
- Wełniany Rynek
- Nowy Rynek
- Plac Kościeleckich
- Plac Targowy w Fordonie
- Plac Piastowski
- Plac Poznański